

Bestemming bereikt (1)

De Bijbel tekent op diverse plaatsen ons aardse leven als een reis. We zijn onderweg. Neem nu de bekende 25^e Psalm. Leest u die Psalm eens aandachtig en let op de vele verwijzingen naar 'wegen' en 'paden'. De dichter vraagt – meer dan eenmaal – of de Heere hem wil leiden, ja, hem onderwijzen wil aangaande de weg die hij moet bewandelen. In Psalm 32 komt daar als het ware antwoord op, als de Heere David toezegt, dat Hij hem wil onderwijzen en hem leren wil van de weg die hij gaan moet. Die beeldspraak van de weg is niet voorbehouden aan de geschriften van het Oude Testament alleen. De Heere Jezus Zelf is het die – al in Zijn eerste prediking – Zijn gehoor aanspoort om toch de nauwe weg ten leven te gaan, de weg door de enge poort. Velen zijn er die de brede weg kiezen. Maar die is het die tot het verderf voert...

Om nog één voorbeeld aan te halen. Als de apostel Paulus in zijn brief afscheid neemt van zijn geestelijke zoon Timotheüs ziet hij terug op zijn leven. Ook hier met de vergelijking van een door hem afgelegd traject. Niet alleen zegt hij dat hij de goede strijd heeft gestreden, maar tevens dat hij de loop geëindigd heeft. Ook dat wijst dus op een bewandelde weg. Nog even – dan heeft de apostel zijn *bestemming bereikt*. Voor hem is weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter, hem geven zal.

'Bestemming bereikt'. Dat staat ook boven dit eerste van twee artikelen. De aanleiding is de recente verschijning van een boek met deze titel. Om het compleet weer te geven: *Bestemming bereikt. Hemel of hel en de reis daarheen.* Dat zijn de titel en de ondertitel. Misschien dat u het al een poosje in uw bezit hebt, en verdiept bent in de lezing ervan. Dan is u ook de schrijver bekend: ds. P. den Butter, emeritus-predikant te Veenendaal. Tal van boeken verschenen de laatste jaren van zijn hand. De meeste waren gewijd aan de geschiedenissen van de koningen van Israël en Juda.

Nauwkeurige lezing van die Bijbelverhalen brachten ds. Den Butter ertoe ze uit te leggen aan zijn lezers en er geestelijke en praktische lessen aan te ontleenen.

Dit boek is anders van opzet. Het is niet gebonden aan één bepaald Bijbelboek of Schriftgedeelte, maar bestrijkt vrijwel heel de openbaring van de Heilige Schrift. Maar belangrijker dan dat is dat het een thema aan de orde stelt dat voor ieder van ons van buitengewoon groot belang is. Ik gaf al aan dat de Bijbel het leven van ons, mensen, aanduidt als een reis. Zoals van elke reis geldt, zo ook van onze levensweg: ze heeft een vertrekpunt, ze kenmerkt zich door een af te leggen weg, en ze is gericht op een bestemming. Wanneer wij in de auto ons navigatiesysteem inschakelen, typen we de beoogde bestemming in, we hopen die te bereiken langs het digitaal aangegeven traject. Maar we starten vanaf de plaats waar we zijn. Wel, deze zelfde drie dingen zijn de hoofdonderdelen van dit boek: 1. Vertrekpunt, 2. Onderweg, 3. Bestemming.

Alle drie zijn ze erg belangrijk. Het is van groot belang om te weten vanuit welke uitgangspositie we de levensreis aanvangen. Die beginsituatie kunnen we lezen in het boek Genesis. Daar gaat het over de goede schepping, maar al heel snel over onze diepe val in de zonde. Niet minder gaat het over het initiatief van de Heere om de mens te redden van het verderf waarin hij zich heeft gestort. Maar diezelfde eerste hoofdstukken van de Bijbel tonen aan dat dat een hele strijd is. Want al snel gaat het over toenemende goddeloosheid, over de zondvloed en over de hoogmoedige bouw van de toren van Babel. Het toont ons wie wij mensen zijn: van nature los van God. Als de Heere Zijn genade niet had geopenbaard, dan zou alsnog heel het menselijk geslacht zich te gronde hebben gericht.

Het brede middendeel van het boek beschrijft allerlei aspecten van wat genoemd wordt: 'Onderweg'. Ik denk - en

hoop! – dat juist jonge mensen over deze dingen nadenken. Daarom is dit boek vooral ook voor hen. Ik noem enkele thema's. Verkiezing en verwerping. Geloof en ongeloof. Gods soevereiniteit en onze verantwoordelijkheid. Stuk voor stuk paradoxen, werkelijkheden die elkaar lijken uit te sluiten, maar waarover Gods Woord een heilzaam licht laat schijnen. Ondertussen zijn er twee soorten reizigers: degenen die over de smalle weg gaan en anderen die volharden te wandelen op de brede weg. En ik schreef hiervoor al waar deze twee op uitlopen. Ook dat laatste komt scherp in dit boek tot uitdrukking.

Het laatste boekdeel – 150 pagina's lang – gaat in op de moeilijke thema's rond (wat we wel noemen) de laatste dingen. Sterven en daarna. De wederkomst van Christus. De opstanding van de doden. En vooral: de tweërlei bestemming, al uitkomend in de ondertitel van het boek. Wat kunnen we zeggen over de hemel? En wat kunnen we weten van de hel? Op bijbels verantwoorde, maar niet minder bewogen wijze worden deze tere onderwerpen beschreven. Is het wel nuttig en nodig dat allemaal aan het papier toe te vertrouwen? Gaan we niet snel over de schreef? Bestaat er niet de mogelijkheid dat we meer onze fantasie volgen dan wat we daar echt van weten? Het kan zijn. Toch geeft het spreken van de Bijbel ons vrijmoedigheid om ook deze gevoelige thema's niet te ontwijken. Ja, zelfs is ons geboden om onze gedachten hierop te richten. Wie zich de prediking van de Heere Jezus Zelf herinnert, zal het moeten toegeven. Daarom nu al een aanbeveling om dit boek te lezen.

N.a.v.: Ds. P. den Butter, *Bestemming bereikt. Hemel of hel en de reis daarheen*. Uitgeverij Den Hertog, Houten. Paperback. 333 pag. ISBN 978 90 331 2749 6. Prijs € 23,90.

J.M.J. Kieviet.

Bestemming bereikt (2, slot)

Een reisgids zou je het kunnen noemen, het recent uitgekomen boek van ds. P. den Butter. Het kenmerk van zo'n gids is dat hij je de weg wijst vanaf je vertrekpunt naar de bestemming. De mogelijke trajecten, de te verkiezen wegen en de te vermijden hindernissen worden aangewezen. Zo is het ook in deze publicatie. Het gaat in dit boek om de allerbelangrijkste reis. Die van ons leven. De weg naar onze eeuwige bestemming. Slechts twee eindstations zijn mogelijk. De ondertitel geeft het aan: *Hemel of hel en de reis daarheen*.

Toch zeg ik het niet helemaal goed. Niet zozeer dit boek als wel het Boek waaruit deze publicatie zo rijkelijk put, is de echte en betrouwbare Reisgids, het Woord van God. Kort wil ik het nieuwste boek van ds. Den Butter typeren en het vandaaruit nog eens extra aanbevelen.

Het eerste dat opvalt, is het Bijbels gehalte. In zijn eerste hoofdstuk wijst de schrijver op de noodzaak om eerbiedig te luisteren naar Gods Woord. Zijn intentie is de lezers te dienen met een eerlijke weergave van wat de Bijbel zegt over de twee bestemmingen die eeuwig zijn. Het is ook wel zaak om bij zo'n gewichtig onderwerp uit een betrouwbare Bron te putten. Wie in deze dingen eigen licht laat schijnen, brengt al snel op een dwaalspoor. Met mogelijk fatale gevolgen.

Ds. Den Butter maakt zijn voornemen ook waar. Zeer overvloedig en op zorgvuldige manier put hij uit wat de Heilige Schrift getuigt. Letterlijk op elke bladzijde. Als er al uit andere geschriften geciteerd wordt, dan is het op een kleine uitzondering na alleen uit de belijdenis van de kerk. Maar ook dat alleen nadat is aangetoond dat de Confessie getrouw is in het naspreken van het Woord van God. Verhelderend zijn de vele (in een ander lettertype weergegeven) excursen over specifieke Bijbelgedeelten.

In het familieblad *Terdege* schreef de recensent dat dit boek iets heeft van *een kleine, pastoraal getoonzette dogmatiek*. Daar zit iets in. Een betrouwbare dogmatiek zet de gegevens van de Heilige Schrift ordelijk in het goede verband. Dat is ook een kenmerk van dit boek. Het doet recht aan wat de Heere heeft geopenbaard, ook wanneer dat elkaar wel eens lijkt tegen te spreken. Hoe ligt het bijvoorbeeld toch in de verhouding van Goddelijke verkiezing en menselijke verantwoordelijkheid? Is het niet de Heere die soeverein (ver)kiest? Hoe kunnen we dan spreken van het maken van keuzen door ons, mensen? En: als de Heere van eeuwigheid heeft besloten wie er zullen zalig worden, mag dan het Evangelie wel aan ieder worden aangeboden? Voor wie met vragen als deze loopt, geeft dit boek in het middendeel heldere en pastorale antwoorden. Onderbouwd vanuit Schrift en belijdenis. Ik wil nadruk leggen op de pastorale intentie van dit boek. De lezer wordt als het ware bij de hand genomen en gevoerd naar de grazige weiden van het Woord. Om gevoed en geleid, maar niet minder om gewaarschuwd en vermaand te worden.

Ook dat laatste is aan de orde als het gaat om het grote thema *Bestemming bereikt*. Daarom noem ik dit geschrift ook een bewogen en eerlijk boek. Het wil de laatste ernst aan het hart leggen. Zonder omwegen komen de zaken van dood en eeuwigheid aan de orde. Zoals ook de Heilige Schrift daarover spreekt. Opgetekend uit de mond van profeten en apostelen, maar niet het minst gesproken door de mond der Waarheid Zelf, de Heere Jezus. Meer dan wie ook heeft de Zaligmaker getuigenis gegeven aangaande de laatste dingen. Opmerkelijk is het dat vooral de grote Profeet en Leraar beeldende aanduidingen gaf van wat de hel is. Het is onmiskenbaar: zij die geen deel aan Christus hebben, zullen de eeuwigheid doorbrengen in de buitenste duisternis.

Oordeel en gericht, zaligheid en rampzaligheid, hemel en hel – moeten deze eeuwige werkelijkheden een plaats in de prediking krijgen? Gaan ze ons voorstellingsvermogen daarvoor niet ver te boven? Dit boek toont met het gezag van het Woord van God aan dat de Heere wel degelijk van Zijn dienaren eist dat daarover in de verkondiging gesproken wordt. Het is eis van Gods Woord: te spreken over de eeuwige zaligheid en de heerlijkheid van Gods kinderen, maar niet minder te wijzen op het eeuwig verderf van hen die de Heere niet zoeken en vrezen. Zo niet, dan wordt tekort gedaan aan de boodschap van de heilige Schrift.

Het laatste hoofdstuk bevat een verantwoording van de schrijver aangaande zijn bedoeling met dit boek. Die is tweeledig. Allereerst: eerlijk omgaan met Gods Woord. De uitleg van de Bijbel moet zodanig zijn dat daarin de stem van de Heere klinkt. Daarbij moeten eigen gedachten en meningen worden ingetoomd. Vervolgens: eerlijk en bewogen omgaan met de zielen van de mensen. Zowel de liefde van Christus is het die dringen moet, maar evenzeer de schrik des Heeren.

Het werk van de Heere zal z'n bestemming bereiken. Dat is zeker en vast. Maar hoe zal dat zijn met onze persoonlijke bestemming? Moge de lezing en overdenking van dit boek er als middel toe bijdragen dat deze de eeuwige zaligheid zal zijn.

N.a.v.: Ds. P. den Butter, *Bestemming bereikt. Hemel of hel en de reis daarheen*. Uitgeverij Den Hertog, Houten. Paperback. 333 pag. ISBN 978 90 331 2749 6. Prijs € 23,90.

J.M.J. Kieviet.